

De Wetering Jaarkrant 2022

Voorwoord

Voor u ligt het kwaliteitsjaarverslag 2022 van zorgboerderij de Wetering. Het is opgesteld volgens het Kwaliteitskompas Gehandicaptenzorg 2023-2028, landelijk kader voor de WLZ.

*“Landelijk kompas voor goede zorg en kwaliteit van bestaan.
Met lef en moed samen werken aan kwaliteit uit liefde voor de mens”.*

We zijn blij met het vernieuwde Kwaliteitskompas omdat het nog beter aansluit op de praktijk van alledag en ruimte biedt om te beschrijven wat er gebeurd is en geleefd heeft in het afgelopen jaar.

Het woord ‘kompas’ doet ook meer recht aan het leven zelf dat onvoorspelbaar en voortdurend aan verandering onderhevig is en waarbij je ook niet alles meetbaar kunt vastleggen. Het is de kunst om in te spelen op wat zich dagelijks aandient, terwijl je wellicht andere plannen had gemaakt.

De richting van ons kompas is het nastreven van een zo hoog mogelijk niveau van welzijn en kwaliteit van bestaan. De Wetering wil een plek zijn voor ‘samen leven in gemeenschap’ en ruimte bieden aan iedere betrokkene om hieraan persoonlijk een bijdrage te leveren.

Voor het eerst is het jaarverslag van de Wetering tot stand gekomen in coproductie met het team. Het doet recht aan het ontwikkelingsproces waarin we als organisatie zitten: het overdragen en meer samen dragen van taken en verantwoordelijkheden.

Geïnspireerd door de Wetering kranten, die we ieder seizoen uitbrengen met en voor onze huisgenoten/medewerkers en hun ouders/vertegenwoordigers, heeft het jaarverslag de vorm gekregen van een jaarkrant. De vier bouwstenen van kwaliteit vormen nog steeds de basis.

Graag leggen we in deze jaarkrant dan ook samen verantwoording af over de kwaliteit van zorg die we in 2022 geboden hebben op zorgboerderij de Wetering.

Jan en Erika Pijnenburg

Over de Wattering...

Zorgboerderij de Wattering is een kleine, zelfstandige zorgorganisatie in het Land van Maas en Waal bestaande uit drie locaties: woon-werkboerderij Lindenlaan, woon-werkboerderij Zijvond en lunchroom/atelier Bij van alles 'n Bietje.

Onze missie is een warme zorggemeenschap te vormen waar iedereen die er woont en werkt zijn/haar steentje bij kan dragen naar vermogen, draagkracht en interesse en waar aan ieders behoefte om van betekenis te zijn tegemoet gekomen wordt. Het doel is welzijn, geluk en groei vanuit de levensvisie dat we het 'mens-zijn' met elkaar delen in het 'gewone' dagelijkse leven.

Dit doen we door gericht te zijn op verbinding, gastvrijheid, respect, vertrouwen, veiligheid en geborgenheid. Door gelijkwaardige, liefdevolle en duurzame relaties met elkaar aan te gaan en door betekenisvol werk te doen, waarbij we uitgaan van mogelijkheden, talenten en ambities van mensen en alle kansen hiertoe te benutten. Dit binnen een heilzame, geborgen leefomgeving met rust, ruimte en tijd voor elkaar.

Ontstaan en ontwikkeling:

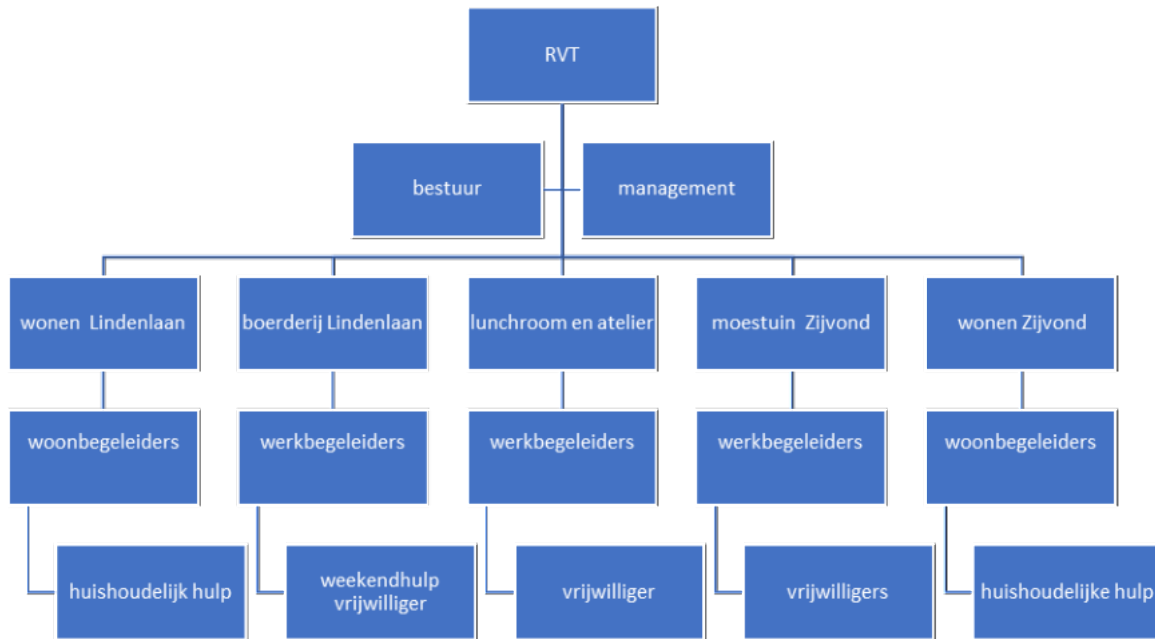
- 2000: idee en pilot zorgboerderij de Wattering
- 2002: omschakeling van reguliere naar biologische bedrijfsvoering
- 2003: oprichting van stichting de Wattering, start dagbesteding boerderij Lindenlaan
- 2005: start leerwerktrajecten diervverzorging en groen.
- 2008: verbouw en start paardenrusthuis
- 2010: start therapeutische paardrijlessen
- 2011: eigen wtzi-toelating
- 2012: verbouw en start zorgboerderij voor 10 huisgenoten aan de Zijvond
- 2013: start paardenfokkerij
- 2018: start lunchroom/atelier "Bij van alles 'n bietje" in het dorp Alphen
- 2019: start tweede woongroep voor 10 huisgenoten aan de Lindenlaan.
- 2022: aanleg boomgaard en gemeenschappelijke moestuin aan de Zijvond

Duurzaamheid:

De appartementen op de woongroep van de Lindenlaan zijn extra geïsoleerd en beschikken over een warmtepomp. De appartementen op de woongroep van de Zijvond worden verwarmd met een palletkachel ondersteund door zonneboilers. Op de daken van de stallen op beide boerderijen liggen zonnepanelen. Voor het vervoer van onze huisgenoten en medewerkers maken we gebruik van twee elektrische personenbussen. We vangen zoveel mogelijk regenwater op. We eten gedurende het jaar zo lang mogelijk uit eigen moestuin en boomgaard lokaal, biologisch en seizoensgebonden groenten en fruit.

Bezetting:

In 2022 verleenden we met een team van 20 zorgmedewerkers zorg aan 17 huisgenoten (cliënten) en 14 externe medewerkers (cliënten), waaronder enkele leerlingen uit het speciaal onderwijs. Daarbij werden we ondersteund door een huishoudelijke hulp, weekendhulp en 4 vrijwilligers.

Financiering:

De financiering geschiedt vanuit de WLZ, zowel in ZIN als in PGB en vanuit de WMO. De Wethingering biedt: 24-uurszorg, logeren, begeleiding groep en begeleiding individueel, waaronder onderwijs.

1 Berenbordvolgsysteem: Hoe het Berenbord leeft

In 2018 is op de Wetering het 'Berenbord' ontwikkeld. Het Berenbord is een spelvorm en gebaseerd op de methodiek van het oplossingsgericht en systemisch werken. In 2019 is het Berenbord geïntegreerd in het cliëntvolgsysteem. Vandaar dat het Berenbord op de Wetering de naam het 'Berenbordvolgsysteem' gekregen heeft.

De afgelopen jaren hebben we veel geëxperimenteerd met de mogelijkheden om het Berenbord in te zetten in de dagelijkse zorg en begeleiding. Dit naar aanleiding van bijvoorbeeld een idee of wens, een probleem, de planning of een evaluatie van de dag of het jaargesprek met ouders.

Daarnaast hebben we het Berenbord ingezet bij groepsgesprekken, bijvoorbeeld het grote Berenbordgesprek wat nog steeds maandelijks op de Zijvond plaatsvindt. Door deze vertrouwde gespreksvorm maandelijks terug te laten komen wordt het voor de huisgenoten/medewerkers steeds makkelijker om gezamenlijk tot een besluit te komen. Waarbij er ruimte is voor ieder om zijn meningen en wensen te kunnen uitspreken.

Na het gesprek wordt er altijd een foto van het Berenbord gemaakt. Deze foto kan worden gebruikt om terug te blikken op wat er destijds besproken is. Maar het is ook een handig middel om kort en krachtig te communiceren naar andere locaties en begeleiding wat er besproken is tijdens dit gesprek.

Voor de zorgmedewerkers is het nog steeds de uitdaging om tijd te maken om ook voor de kleinere dagelijkse onderwerpen het Berenbord erbij te pakken. Niet alleen om de daginvulling van de medewerker/huisgenoot goed te kunnen onderzoeken, maar ook om meer gewend te raken aan het Berenbord en de open, onderzoekende gesprekshouding die hierbij ingezet moet worden.

Hier proberen we aan te werken door de Berenbordgesprekken die gevoerd zijn ook gezamenlijk in het teamoverleg te bespreken en samen te reflecteren op wat er goed ging en wat we in het vervolg beter kunnen doen. Deze verbeteringen kunnen variëren van het toepassen van de juiste gesprekstechnieken tot het uitkiezen van het juiste moment of locatie van het Berenbordgesprek.

Het Berenbord helpt de deelnemers en zorgmedewerkers om snel tot de kern te komen van het gesprek en om kernachtig te beschrijven en op het bord te leggen wat er nog als een brij aan vragen, indrukken of verlangens in iemands hoofd zit. Daarnaast werpt het vaak ook een nieuw licht op zaken en helpt het Berenbord om alles in een realistisch tijdsperspectief te plaatsen. Ook worden er concrete afspraken gemaakt waar de deelnemers zich vervolgens vanzelfsprekend aan verbinden.

In 2022 hebben we weer op een fijne manier de jaarlijkse Berenbordgesprekken kunnen houden met ouders/verzorgers en begeleiding. Zonder de coronaregels van voorgaande jaren die destijds deze gesprekken ingewikkelder hebben gemaakt.

Zonder de onrust en druk van de coronaregels en de invloed van deze regels op het dagelijkse wonen en werken van de medewerkers, hebben we tijdens deze gesprekken weer de focus kunnen leggen op: hoe gaat het nu, wat doe ik allemaal, wat wil ik nog leren en hoe gaan we deze leerdoelen bereiken.

Onder de medewerkers/huisgenoten is het Berenbord al helemaal gaan leven. Ze komen steeds vaker zelf met de vraag wanneer het jaarlijkse berenbordgesprek is of dat ze een bepaald onderwerp door middel van het Berenbord willen bespreken. Ook als de begeleiding een opmerking ergens over maakt komen ze soms met de vraag *“ach moeten we daar even een berenbordje voor gaan spelen”* met een lach en een knipoog.

“Ik ben van mening dat mijn dochter door middel van het Berenbord zich goed kan uiten. Ze kan heel duidelijk inzichtelijk maken waar haar “beren” op de weg zitten. Hierdoor wordt het benoemen en het bespreken van bepaalde onderwerpen een stuk makkelijker.

Bijkomend voordeel is dat als de volgende keer een Berenbord gedaan wordt dat mijn dochter hier al mee bekend is en dan de spanning er af is. Tevens is het voor mij en de begeleiding makkelijker om door middel van het Berenbord complimenten te geven tijdens de gesprekken. Deze worden dan in deze setting ook makkelijker aanvaard. “

“Het Berenbordspel is een leuke en handige manier voor de cliënten en de hulpverleners om erachter te komen wat de pijnpunten zijn en wat er speelt bij de cliënt en bij de hulpverlener en daarnaast wordt er via dit spel ook aan oplossingen gedacht voor problemen.

Het is een laagdrempelig spel waarbij op een speelse manier in kaart wordt gebracht tegen wat voor problemen men aanloopt: “beren”, wat er goed gaat: “mijlpalen” en wat aandacht verdient en waarover nagedacht moet worden: “uilen”.

De aankomende jaren zullen we blijven oefenen met het op de juiste manier bevragen van de doelen en wensen van medewerkers/huisgenoten. En hoe we de uitkomsten van deze Berenbordgesprekken zo kort, krachtig en accuraat mogelijk kunnen vertalen naar het Berenbord. Met andere woorden: we blijven ons samen bekwamen.

Het begin van 2023 hebben we het berenbord ingezet om onze plannen voor de carnaval te bespreken. De uiteindelijke conclusie van welke optocht we gaan lopen en wat het thema van de wagen zou worden is door middel van het berenbord concreet gemaakt.

“Een huisgenoot gaf aan op te zien tegen het Berenbordgesprek. Ze benoemde dat ze niet goed over problemen kon praten en dat haar ouders dat ook niet goed kunnen. Tijdens het Berenbordgesprek was dit echter bijna niet te merken; zowel de huisgenoot als de ouders durfden alles te zeggen en op tafel te leggen. Wat resulteerde in een mooi intiem en open gesprek. Ik denk dat dit komt omdat via het Berenbord meer ruimte ontstaat voor dit open gesprek, omdat het op een concrete manier besproken wordt en het ook echt fysiek op tafel komt op deze manier”

“Tijdens het afronden van het jaarlijkse Berenbord- en zorgplangesprek met een huisgenoot, vroeg ik aan hem hoe hij het vond om deze gesprekken met mij te voeren. Hij gaf aan de rust en professionaliteit van de gesprekken en het plannen hiervan ontzettend fijn te hebben gevonden. Het was fijn om deze positieve feedback te ontvangen en dit voelde voor mij echt als een persoonlijke succeservaring.”

Klachtenmelding: in 2022.

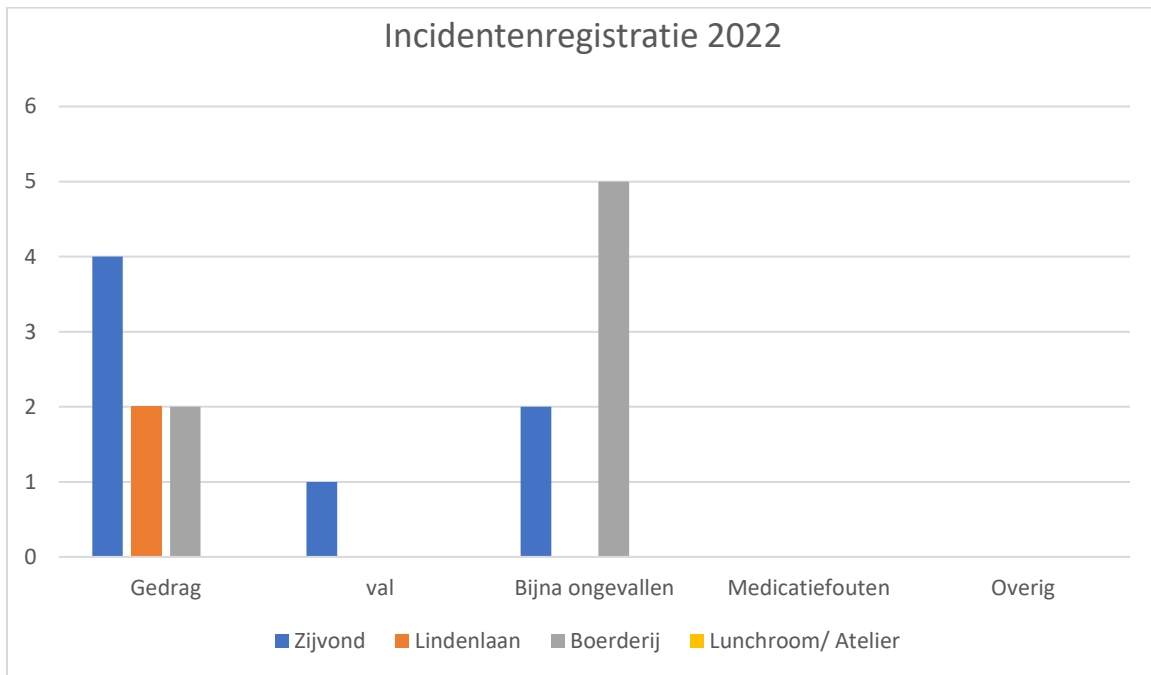
De onafhankelijke functie van de externe klachtenfunctionaris voor cliënten van de Wetering wordt sinds november 2021 uitgevoerd door Esseline McKenzie. Deze functie is gericht op het ondersteunen en eventueel bemiddelen ter herstel van ontstane onvrede of onduidelijkheid, om weer goed met elkaar verder te kunnen op de Wetering. En als het niet anders kan, dan om te ondersteunen om goed uit elkaar te gaan.

Dit jaar is er één klachtenmelding binnengekomen bij haar. Na hoor en wederhoor heeft er een bemiddelingsgesprek plaatsgevonden. De uitkomst was positief voor zowel de cliënt als de Wetering en heeft geholpen om goed en positief uit elkaar te gaan.

Incidentenregistratie: in 2022

In de incidentenregistratie registreren we de incidenten die voorvallen in de gehele organisatie. Deze registratie bestaat uit verschillende categorieën, namelijk:

- Gedrag
- Valincidenten
- Bijna ongevallen
- Medicatiefouten
- Overig:

Figuur 1. Grafiek incidentenregistratie 2022 per locatie

Conclusie

We hebben de incidenten van alle locaties gebundeld in Figuur 2. Zoals hierboven aangegeven, worden de incidenten onderverdeeld in vijf categorieën.

Opvallend is dat de incidenten op de Zijvond en Lindenlaan wonen voornamelijk in de categorie gedrag vallen.

Ook valt op dat op de boerderij de meeste incidenten in de categorie 'bijna ongevallen' vallen en dat er in de Lunchroom/ Atelier geen incidenten hebben plaatsgevonden in 2022.

De (bijna) ongevallen op de boerderij bleken voornamelijk veroorzaakt te worden door de paarden, wat logisch is, maar daarom zijn we zeker daar extra alert op de veiligheidsregels en bv de veiligheidslaarzen. Het vaakst komt het voor dat een paard op iemands voet gaat staan. Het werken met dieren blijft voortdurend opletten.

De incidenten worden in het opvolgend woon- en werkoverleg besproken, geanalyseerd waaruit conclusies worden getrokken met (nieuwe) afspraken voor de toekomst.

Bijvoorbeeld heeft er een consultatief gesprek plaatsgevonden met een coach die gespecialiseerd is in autisme, waaruit een coaching-traject is voortgekomen.

2 'Dit vind ik ervan!': wat de ervaringen zijn

In 2018 hebben we ons verdiept in de waaier van cliënt-ervaringsinstrumenten van de VGN. We hebben 'Dit vind ik ervan!' gekozen als het best passend bij de visie van de Wetering. Het bestaat uit een vragenlijst met thema's die gaan over gevoel, lijf, familie, vrienden, hulp, meedoen, kiezen, huis en veilig voelen, waarbij ervaringen belangrijker zijn dan scores.

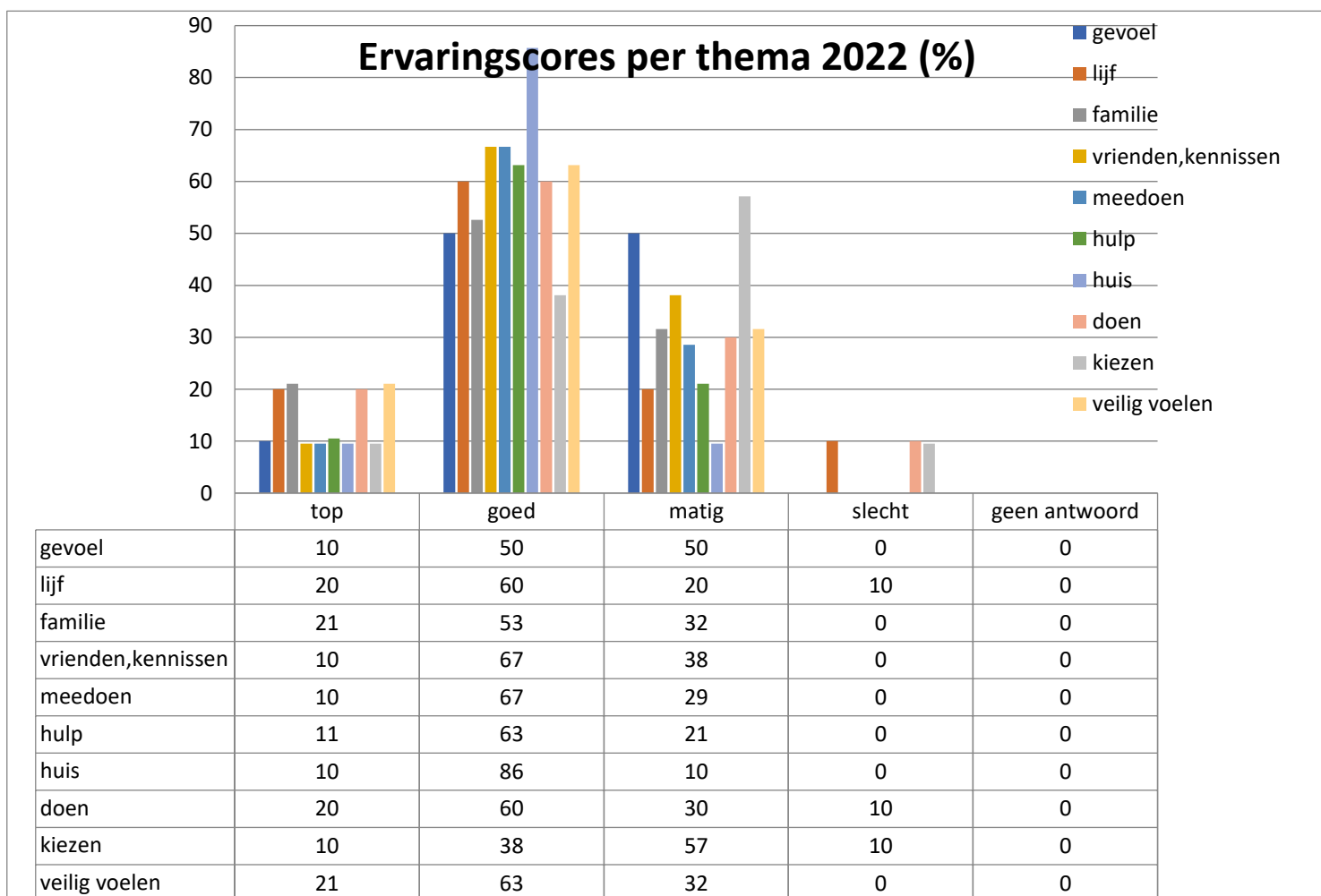
Het doel van 'Dit vind ik ervan!' is om in onderzoekende dialoog ervaringen van cliënten te verzamelen en deze te benutten voor verbetering van de zorg- en dienstverlening. In mei en juni 2019 hebben we met het hele team de basis cursus 'Dit vind ik ervan!' gevolgd en afgesloten met een certificaat. We zijn in dat jaar beperkt aan de slag gegaan met het verkennen van het ervaringsinstrument rondom het thema 'lijf'.

Begin 2020 heeft een werkgroepje een voorstel gedaan hoe we 'Dit vind ik ervan!' het beste zouden kunnen integreren in ons 'Berenbordvolgsysteem'. Hieruit is voortgekomen dat de ingevulde gesprekslijsten vooraf aan het jaarlijkse 'grote Berenbordgesprek' van de huisgenoot / medewerker met de ouders/vertegenwoordigers ingevuld zijn en mede input vormen voor het gesprek.

Augustus 2021 zijn twee leerbegeleiders van het bezoektteam van 'dit vind ik ervan!' tijdens een bezoek aan de Wetering in dialoog gegaan met een afvaardiging van het team. De conclusie uit het rapport van het bezoektteam:

"De aanpak van 'Dit vind ik ervan!' op de Wetering is goed neergezet en nog in ontwikkeling. De aanzet is goed (er is tijd en ruimte voor de aanpak en het belang is duidelijk). De ontwikkeling zit wellicht in nog vaker 'op de handen' gaan zitten en 'checken' bij de client in plaats van 'aannemen' en misschien ook passende afspraken maken over het voeren van de onderzoekende dialoog door het jaar zodat het onder de aandacht blijft".

Hier hebben we in 2022 extra aandacht aan besteed. Het is en blijft oefenen in de onderzoekende dialoog, en het benutten van de geschikte momenten waarop de lijst samen met de huisgenoot/medewerker ingevuld kan worden.

*Figuur 2. 'Dit vind ik ervan' is een ervaringsinstrument
Grafiek ervaringscores per thema DVIE (%) 2022 per locatie*

Conclusie:

We hebben de opbrengsten van de vragenlijsten gebundeld en verwerkt in Figuur 2. Bijna alle vragenlijsten zijn afgenomen. We merken hierbij op dat we de ervaringen belangrijker vinden dan de scores. Deze laatste zijn niet altijd representatief voor het gesprek.

De ingevulde vragenlijsten vormen mede de input voor het jaarlijkse Berenbordgesprek, zodat er over de genoemde ervaringen ingezoomd kan worden als de huisgenoot/medewerker dit zelf wil.

In deze lijst worden de opbrengsten van een onderzoekende dialoog met een cliënt vastgelegd. Wat is de ervaring van deze cliënt? Wat vindt hij of zij belangrijk? En wat betekent dit voor de zorg- en dienstverlening?

Naam cliënt		Naam betrekken professional(s)	
Voorbeeld		Voorbeeld	
Naam organisatie	Relatie tot cliënt	Datum gesprek	
Voorbeeld	Voorbeeld	7-3-2022	

Thema	Suggesties	Ervaring (kern van de dialoog)	Ervaringsscore + 1 score mogelijk	Verandering gewenst?
Gevoel	<ul style="list-style-type: none"> Hoe het met je gaat Tevredenheid met je leven Geleefd voelen Omgang met emoties Levenswijze 	<p>"Ik zit lekker in mijn vel. Ik ben mezelf, mag mezelf zijn-overal. Dat vind ik fijn."</p>	☐ Topf ☒ Goed ☐ Matig ☐ Slecht ☐ Geen antwoord	☐ Ja ☒ Nee
Lijf	<ul style="list-style-type: none"> Gezondheid Uiterlijk Eten en drinken Bewegen en sporten Activiteiten in het dagelijkse leven (ADL) Verzorging 	<p>een beetje snoepen, ook stekeren op bed doordat jeft. hulp bij haren wassen</p>	☐ Topf ☐ Goed ☒ Matig ☐ Slecht ☐ Geen antwoord	☐ Ja ☒ Nee
Familie	<ul style="list-style-type: none"> Gezin, familie Contacten met familie Batelenis van familie 	<p>ik zie mijn familie regelmatig, ik weet alleen nog niet of het doorgaat met kerst.</p>	☐ Topf ☒ Goed ☐ Matig ☐ Slecht ☐ Geen antwoord	☐ Ja ☒ Nee
Vrienden & Kennissen	<ul style="list-style-type: none"> Vriendschappen Contacten met anderen, bijvoorbeeld met collega's Liefde en relatie Kruifellen en seks 	<p>ik ben snel verliefd, maar ik weet wat wat liefde betekent. later opkomen voor elkaar knuffelen geven ook aan begeleiding</p>	☐ Topf ☒ Goed ☐ Matig ☐ Slecht ☐ Geen antwoord	☐ Ja ☒ Nee
Meedoen	<ul style="list-style-type: none"> Contact maken in de buurt Meedoen in de buurt iets voor anderen doen Op pad gaan Participatie 	<p>ik ben niet goed mee zeggen. in het weekend doen we vaak leuke dingen.</p>	☐ Topf ☒ Goed ☐ Matig ☐ Slecht ☐ Geen antwoord	☐ Ja ☒ Nee
Hulp	<ul style="list-style-type: none"> Betrouwbaar Lustiken Afspraak is afspraak Tijd Omgang Behandeling Vakmanschap 	<p>ik vind het moeilijk om hulp te vragen, vroeger moest ik ook alles zelf doen. ik durf nu wel steeds meer hulp te vragen. zowel met wonen als met werk. Afspraak is afspraak. Opstaan vind ik nog wel.</p>	☐ Topf ☒ Goed ☐ Matig ☐ Slecht ☐ Geen antwoord	☐ Ja ☒ Nee

Deze gesprekslijst is ontwikkeld door Platform 'Dit vind ik ervan!'

© versie | Versie oktober 2019 | 01

Thema	Suggesties	Ervaring (kern van de dialoog)	Ervaringsscore + 1 score	Verandering gewenst?
Huis	<ul style="list-style-type: none"> Huis Huishouden Bezittingen Geld goed, ik zou 	<p>goed, ik zou graag een nieuwe bank willen, geld gaat goed</p>	☐ Topf ☒ Goed ☐ Matig ☐ Slecht ☐ Geen antwoord	☐ Ja ☒ Nee
Doen	<ul style="list-style-type: none"> Werk en dagbesteding School Vrije tijd Ontwikkelen/leren 	<p>ik verveel me soms ik ga naar de boerderij en saje, dit vind ik leuk.</p>	☐ Topf ☒ Goed ☐ Matig ☐ Slecht ☐ Geen antwoord	☐ Ja ☒ Nee
Kiezen	<ul style="list-style-type: none"> Kuizen maken Invloed hebben 	<p>ik doe altijd kaas op mijn brood, ik weet wanneer ik schone kleren aan doe</p>	☐ Topf ☒ Goed ☐ Matig ☐ Slecht ☐ Geen antwoord	☐ Ja ☒ Nee
Veilig voelen	<ul style="list-style-type: none"> Veilig voelen in huis Veilig voelen in de buurt Brandveiligheid 	<p>ik voel mijzelf veilig, ik ben alleen maar bang als het sneeuwt 's nachts.</p>	☐ Topf ☒ Goed ☐ Matig ☐ Slecht ☐ Geen antwoord	☐ Ja ☒ Nee
Welke thema(s) vind jij belangrijk?	☐ Gevoel ☐ Lijf ☐ Familie ☐ Vrienden & kennissen ☐ Meedoen ☐ Hulp ☐ Huis ☐ Doen ☐ Kiezen ☒ Veilig voelen ☐ Geen antwoord			

Opmerkingen
(overige belangrijke zaken die genoemd zijn, met behorende bij één van de thema's)

Deze gesprekslijst is ontwikkeld door Platform 'Dit vind ik ervan!'

© versie | Versie oktober 2019 | 02

'Dit vind ik ervan' en het 'Berenbord':

In onderstaand schema is weergegeven hoe 'Dit vind ik ervan' en 'het Berenbord' zich tot elkaar verhouden:

'Dit vind ik ervan' is een ervaringsinstrument dat de ruimte wil bieden voor cliënten om hun wensen, dromen en verlangens te onderzoeken op een manier die bij hen past.

'Het Berenbord' is een gespreksinstrument in spelvorm waarin de cliënt centraal staat als regisseur van zijn/haar eigen leven.

Het 'gemeenschappelijk mens-zijn' vormt de beider basis voor de dialoog met de cliënt.

Berenbord

Gesprekinstrument
in spelvorm

4 beschikbare formaten

3 spelstukken in 6 kleuren Dobbelsteen

Methodische gesprekskaartjes

Handleiding met spelregels

Overeenkomsten

Inzichten in welzijn huisgenoot/medewerker

Onderzoekende dialoog met
open vraagstelling

Levensdomeinen van Shallock als basis

Aansluiten bij de
belevingswereld

Regie over het gesprek bij huisgenoot/medewerker

Vormen de basis voor
toekomstige zorg

Eigenaar zijn van visuele verslaglegging

Zorg op maat

Zelfregie

Begrijpelijk / toegankelijk

Gesprekskaarten met tekening

Verzamelstaat op organisatieniveau

'Ik bereid me voor' kaart

Gesprekslijst met 10 domeinen

Ervaringsmeting

Dit Vind Ik Ervan

3 Teamreflectie: samen in de spiegel kijken

In 2022 hebben we een extra stap gezet en ruimte gemaakt voor reflectie met het hele team. Eigenlijk stond dit begin 2020 al op de planning. Ongelukkigerwijs kwamen we toen terecht in de coronacrisis; een stressvolle tijd die alle prioriteit en aandacht opeiste waardoor er weinig tijd en energie overbleef om samen te reflecteren.

Daarnaast was in deze periode met het hele team samenkomen überhaupt geen optie in verband met het gevaar op onderlinge besmettingen en daarmee uitval en onderbezetting. De continuïteit van de zorg had als vanzelfsprekend de eerste prioriteit.

De aanleiding voor de behoefte om te reflecteren op de onderlinge samenwerking was de ontstane frictie tussen het team en de leidinggevenden over het krijgen en nemen van verantwoordelijkheden, het overdragen van taken en het vertrouwen hierin. Gezien de ontwikkeling van de Wetering als kleinschalige, groeiende zorgorganisatie een natuurlijk maar ook ingewikkeld proces.

Parallel hieraan was ook het overheidsbeleid tijdens de coronacrisis er mede de oorzaak van dat de verhouding tussen leidinggevenden (werkgever) en zorgmedewerkers (werknemers) op een onnatuurlijke manier ongewild verscherpt werd tussen 'zij' en 'wij' (regels, maatregelen, vaccinaties) terwijl er tegelijkertijd te weinig ruimte en aandacht overbleef voor het 'ik' en 'jij'. (persoonlijke communicatie)

Het was een goede beslissing geweest om in 2022 de teambijeenkomsten door een onafhankelijke voorzitter te laten leiden. Er zijn *vijf* vruchtbare bijeenkomsten geweest die ook in 2023 nog verdere navolging krijgen:

In de *eerste bijeenkomst* lag het accent op reflectie *met* het team en is er een teampeiling gehouden over:

- Proces van loslaten/overdragen leidinggevenden
- Stijl van leidinggeven
- Vertrouwen geven en krijgen
- Controle versus monitoren
- Samen verantwoordelijkheid dragen
- Verwachtingen uitspreken
- Elkaar bevragen in een open vragenstelling
- De verschuiving van wij-zij naar ik-jij
- Cliëntbespreking in casusvorm

In de *tweede bijeenkomst* lag het accent op reflectie *op* het team. Het team bestaat uit allemaal 'gevoelige' mensen (inlevingsvermogen, sensitief, begripvol) Dit is een kracht en een valkuil. Iemand goed kunnen 'lezen' geeft ook het gevaar van projectie. Durven we elkaar open te bevragen? Naar voren kwam ook de behoefte om een voorhoedersgroepje te vormen van drie personen uit de verschillende locatieteams om met de directie over onderwerpen m.b.t. beleid/organisatie en andere verdiepingsonderwerpen te communiceren.

In de *derde bijeenkomst* lag het accent op reflectie *door* het team op het grotere verhaal van de Wattering met als eerste aanzet: het verhaal van het ontstaan van de Wattering (in 2019 door de rvt geschreven). Om nu vervolgens samen het hoofdstuk 'toekomst' te gaan schrijven. Dit ook met het oog op: Jan en Erika worden ook een jaartje ouder...

De uitgelichte items uit dit verhaal waren: vertrouwen / zinnig bezig zijn / ieder draagt bij aan het geheel/ systeemwereld werkbaar houden.

Verder zijn t.a.v. beleidszaken voor het voorhoedersgroepje naar voren gekomen: voorstel feestdagenrooster; personeelshandboek bespreken; nadenken over nieuw ECD.

De opdracht voor de volgende bijeenkomst werd om met collega's uit locatieteam het kwaliteitenspel te spelen en vijf kwaliteiten van jezelf mee te brengen die hieruit naar voren gekomen zijn.

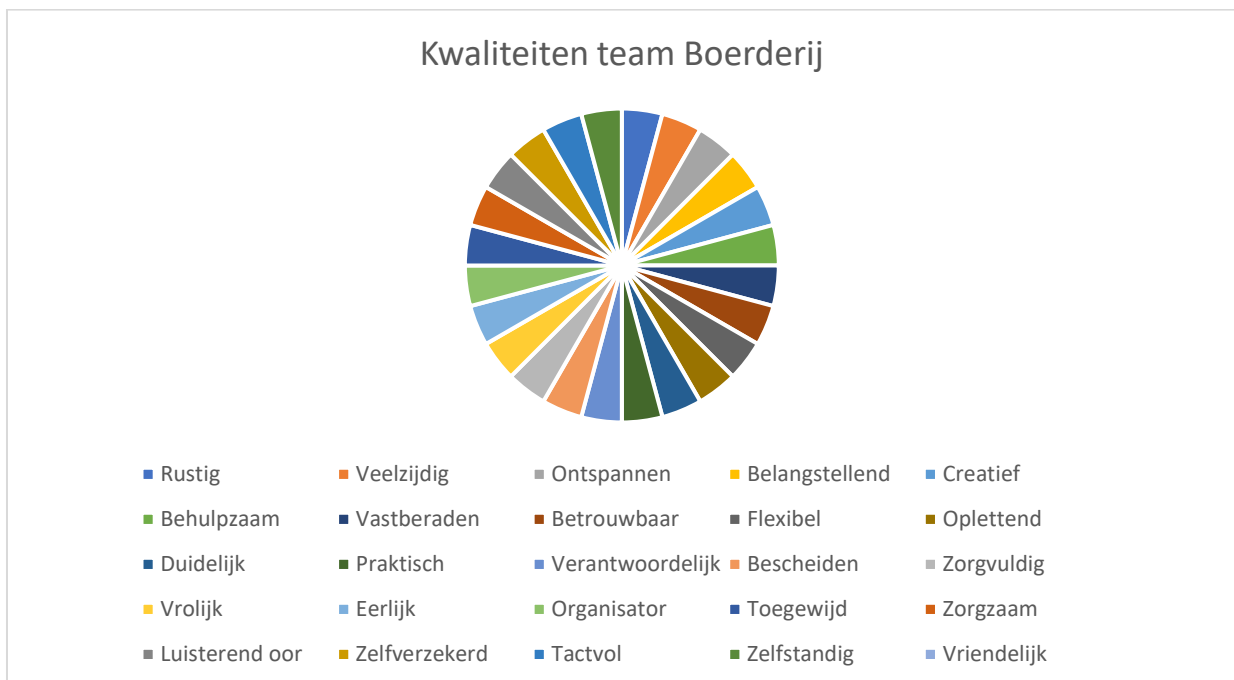
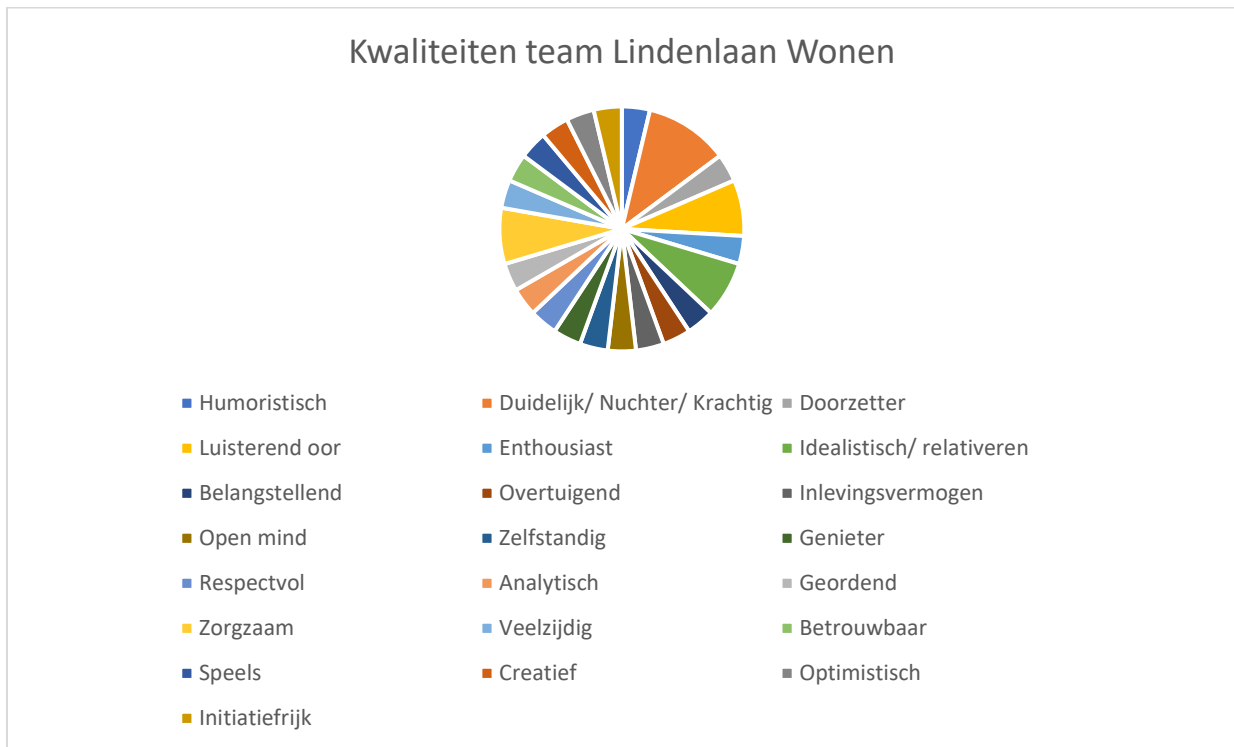
In de *vierde bijeenkomst* lag het accent op een voorbereide casus, de genoemde beleidszaken en het besluit om het kwaliteitsjaarsverslag voortaan in een coproductie met het hele team te schrijven. Maar vooral lag de aandacht bij de opbrengst van het kwaliteitenspel. Hiervan is het volgende overzicht gemaakt:

K: Kwestie

U: Uitdiepen

S: Suggesties

Kwaliteiten-overzicht team de Wetering

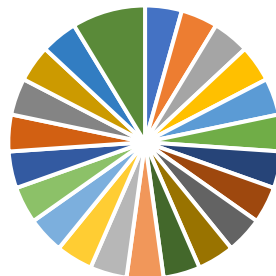

Kwaliteiten team Zijvond

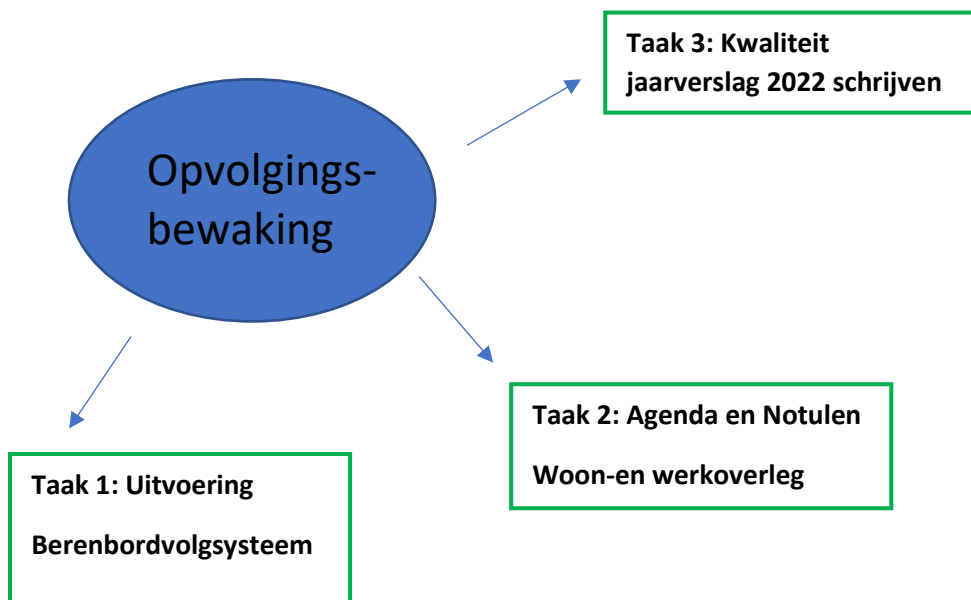
■ Opkomen voor jezelf	■ Moedig	■ Zorgzaam	■ Idealistisch
■ Duidelijk	■ Makkelijke prater	■ Betrouwbaar	■ Vastberaden
■ Spontaan	■ Direct	■ Bescheiden	■ Toegewijd
■ Avondtuurlijk	■ Zelfverzekerd	■ Krachtig	■ Verantwoordelijk
■ Zorgzaam	■ Eerlijk	■ Respectvol	■ Gevoelig

Kwaliteiten Team Lunchroom/ Atelier

■ Zorgvuldig	■ Toegewijd	■ Initiatief
■ Opkomen voor jezelf	■ Luisterend oor	■ Gevoelig
■ Humoristisch	■ Vernieuwend	■ Duidelijk
■ Open mind	■ Bedachtzaam	■ Enthousiast
■ Organisator	■ Sportaan	■ Gestructureerd
■ Geduldig	■ Genieter	■ Makkelijke prater
■ Avontuurlijk	■ Beste naar boven halen bij iemand	■ Praktisch
■ Bescheiden	■ Kan relativeren	■ Zorgzaam

In de *vijfde bijeenkomst* lag het accent op het matchen van een aantal over te dragen taken aan de mensen/kwaliteiten. (zoals met 'het elektrospel' van vroeger) Er zijn drie groepjes collega's gevormd die de volgende taken zullen gaan monitoren (opvolgingsbewaking).

In 2023 borduren we verder op deze teambijeenkomsten met op de agenda de thema's:

- Een goede samenwerking middels vertrouwen; zelfreflectie; communicatie; bewustwording; afstemming; persoons- en teamontwikkeling.
- Overdragen/meedragen van taken en verantwoordelijkheden.
- Visie/missie: waarom doen we de dingen zoals we ze doen?

MHFA cursus

(Youth) Mental Health First Aid is in het jaar 2000 in Australië ontwikkeld en wordt inmiddels al in meer dan 27 landen gegeven. Ruim 2 miljoen mensen hebben wereldwijd de cursus gevolgd.

In 2021 en 2022 heeft de meerderheid van de begeleiders (van de diverse locaties) de YMHFA-cursus gevolgd in Groesbeek en Beneden Leeuwen. Dit om onze kennis te vergroten over psychische aandoeningen bij jongeren en het leren signaleren van mentale klachten.

De cursus bestond uit vier lesdagen waarbij zowel theorie als praktijk aan te pas kwam. De afsluiting bestond uit een toets, waarna een certificaat werd overhandigd.

We vonden het een nuttige, praktische en interessante cursus. We kregen naast theoretische lesstof ook oefengelegenheden en leerden hoe signalen tijdig te herkennen zijn, hoe je het gesprek hierover het beste aan kunt gaan en oefenden ook hoe te handelen als iemand in een crisis verkeert.

Hoogtepunten uit 2022....om te delen

“Sinds de opening van de Lindenlaan vieren wij Sinterklaas met de huisgenoten die er wonen en de op die avond aanwezige groepsleiding. De bedoeling is echter elk jaar hetzelfde: voor iedereen een klein cadeautje en een klein gedichtje. Doordat dit een compleet voorspelbare avond is en de huisgenoten inmiddels minimaal twee jaar samenwonen, zien we dat dit een steeds gezelliger en ontspannen avond wordt. Waar iedereen aanwezig is en tot het einde toe iedereen het geduld kan opbrengen naar elkaar te luisteren.”

Ik ben trots dat we doorzetten, door samen te werken als team, huisgenoten steun en nabijheid te geven. Te laten merken dat wij er vertrouwen in hebben. Het voor elkaar hebben gekregen dat een huisgenote eindelijk haar Wajong heeft gekregen. Haar reactie was bijzonder. Ze had de moed zelf al opgegeven. Er is nu een flinke last van haar schouders. Dit zie je in veel dagelijkse dingen terugkomen. Het geeft rust.”

“Een van mijn succesmomenten is het feit dat ik een huisgenoot dusdanig heb weten te stimuleren en motiveren om na een vervelende blessure zijn zelfvertrouwen te herwinnen zodat hij zich weer zelfstandig met zijn brommobiel in het verkeer durft te begeven.”

“Toen ik begon met werken bij Van alles een bietje heb ik voor de eerste keer een post op facebook gezet dat we een mooie taart hadden gebakken. Het was mooi om te zien dat er gelijk veel enthousiaste mensen naar de winkel kwamen omdat ze deze taart op facebook gezien hadden. Het is mooi dat we samen met de medewerkers en huisgenoten producten kunnen maken waar we trots op zijn en waar de klanten zo enthousiast van worden.”

"Het is mooi om te zien dat door het bieden van veiligheid, structuur en vertrouwen het lukt om spullen naar het Blijf van mijn Lijf huis te brengen, waar vroeger geen denken aan was om spullen weg te doen."

"Door een goede voorbereiding, duidelijke communicatie en structuur is het ons gelukt om met zijn allen naar Scheveningen te gaan.

Het was een super gezellige dag waarbij we lekker naar het strand zijn geweest, in het reuzenrad een aantal rondjes hebben gedraaid en als klap op de vuurpijl naar de musical Aladdin hebben gekeken."

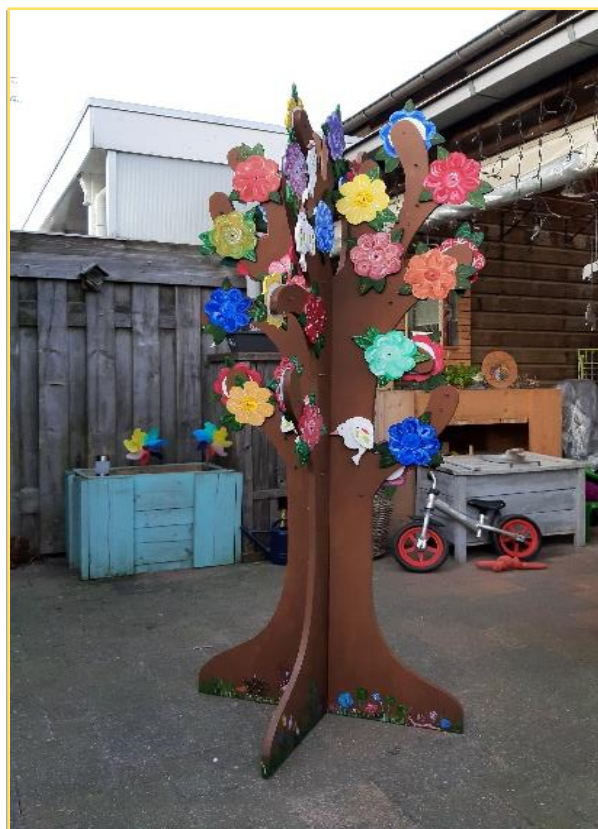
Efteling

“De Leste Mert heeft veel leuke ervaringen opgeleverd. M. had een topdag. I. heeft op de kermis in de bank gezeten en in de botsauto's. Het feit dat zoveel begeleiding ook heeft aangeboden om in hun vrije tijd mee te gaan heeft ervoor gezorgd dat we dit soort individuele aandacht en hulp konden geven om dit evenement extra speciaal te maken.”

Texelse vakantie weekenden

“In het afgelopen jaar is de groep jongens die op dinsdag bij de varkens gewerkt flink groter geworden. Aan het begin van de groepsvorming waren er vaak conflicten en onderlinge strijd. Maar gaande dit jaar is er een grote omslag geweest: de jongens maken grapjes samen, communiceren duidelijk met elkaar en hebben meer respect voor elkaars krachten en uitdagingen. Conflicten of spanningen zijn er niet of nauwelijks meer.”

“Een van de medewerkers vertelde laatst dat hij 's ochtends blij wakker was geworden, omdat hij die dag naar de Wattering zou gaan. Zijn humeur op de boerderij, zijn zelfstandigheid en zijn vertrouwen in de begeleiding is het afgelopen jaar veel beter geworden.”

Zwemmen in de zomer:

Tijdens de heetste dagen van de zomer is het te warm om in de middag op de boerderij te werken. Gelukkig kunnen we altijd verkoeling zoeken bij het Groene Eiland. Dit jaar hebben we als kers op de taart en afsluiting van de zomer ook een rondje op de banaan gemaakt voor de liefhebbers.

“Ik vind het mooi om te zien als medewerkers elkaar helpen om nieuwe dingen te leren. Een medewerker in de winkel wist niet goed zij eigeel moest scheiden, waarop een andere medewerker diegene een trucje heeft geleerd. Zij gebruikt dit trucje nog altijd”.

Moestuin project

Hoi allemaal,

Het wordt lente! Tijd om weer buiten te zijn!

In samenwerking met "de Tuinders" starten we volgende week met de aanleg van een grote gezamenlijke moestuin op de Zijvond.

Op ons oude tennisveld komt deze zomer voor de teeltondersteuning ook nog een tunnelkas te staan. En we planten nog extra fruitbomen in onze boomgaard.

Samen met andere mensen van buiten de Wetering gaan we onze eigen biologische groenten en fruit verbouwen.

De Tuinders zorgen voor begeleiding en ondersteuning met het teeltplan, de groencompost, de zaden en planten, alle materialen en een online cursus en kennisbank over biologisch moestuinieren. (zie www.detuinders.nl)

Vanaf maart gaan we iedere maandagmiddag en vrijdagmiddag met elkaar aan het werk onder begeleiding van een ervaren tuinder.

Gezellig als je mee wilt doen!

Zelfvoorzienend zijn

Bijdragen aan een beter klimaat

Samenwerken met vrijwilligers en ouders

Uit: De Wetering lentekrant 2022

Start: 18 maart, onder leiding van onze praktijkopleider gaan de eerste moestuinplantjes de grond in. Er is heel veel te leren. Na de eerste tijd van de grond klaarmaken, bedden uitzetten en paden aanleggen konden we zaaien en planten.

Uit: de Wetering zomerkrant 2022:

We zijn alweer in de zomer beland en dat is goed te merken in de moestuin op de Zijvond. Daar groeien de groenten en kruiden letterlijk als kool. Nou ja, niet alleen kool....

Er groeien ook: snijbiet, koolrabi, peultjes, kapucijners, bloemkolen, wortels, lente uien, tomaten, rode en gele bietjes, radijsjes, mei raapjes, raapstelen, peterselie, citroenmelisse, tijm, basilicum, bieslook, theebloemen en sierbloemen om te plukken!

Wat hebben we hard gewerkt! We hebben inmiddels een vast team dat op de maandagmiddag en vrijdagmiddag samen aan de slag gaat. Nu is het oogsttijd. En dat is een feest want zoveel opbrengst hadden we niet verwacht!

Samen verwerken we daarom de oogst: we toppen, snijden, wassen, blancheren en vriezen in wat we niet direct op kunnen eten.

Daarnaast leveren we dagverse groenten en kruiden aan 'Van alles 'n bietje' waar onze medewerkers er volgens geheime recepten heerlijke soep, broodjes, quiches, zoetzuur en pesto van serveren aan de gasten.

En natuurlijk zijn we aan het leren hoe we op de woongroepen de menu's af kunnen stemmen op wat de moestuin 'opbrengt'. We proeven wat lekker is en wisselen ideeën en recepten met elkaar uit.

Wat we nog teveel hebben, doneren we aan de voedselbank van West Maas en Waal.

Proeven hoe lekker en gezond groente/ fruit kan zijn

Samen leren hoe je groente/ fruit verbouwt en verwerkt

Aanleren nieuwe vaardig- en werkzaamheden

Uit: de Wattering herfstkrant:

Elke maandagmiddag en vrijdagmiddag zijn we dit seizoen met een heel team van medewerkers en vrijwilligers aan het werk geweest in de moestuin. Samen hebben we ervoor gezorgd dat we verrassend veel groenten en kruiden hebben kunnen oogsten deze zomer!

Samen leren koken met de nieuwe oogst

Deze herfst hebben we ook weer heerlijke pakken appel/perensap laten persen van het fruit van de bomen uit de boomgaard op de Zijvond én uit de voortuin op de Lindenlaan.

Meedoen moestuincursus

Uit: de Wattering winterkrant:

Onze moestuin is in winterrust. Maar wij niet! Want we zijn ons alweer aan het voorbereiden voor het aankomende moestuinseizoen. In de moestuin hebben we de planten, die niet tegen de vorst kunnen, geoogst of in de tunnelkas gezet.

En ook hebben we bladeren en compost op de bedden gestrooid voor een goede voedingsbodem voor volgend jaar.

Daarnaast denken we samen na over het nieuwe teeltplan en bestellen alvast de benodigde planten en zaden. En we planten alvast de bloembolletjes voor het voorjaar!

"Het is mooi om te zien dat het benadrukken van eigen verantwoordelijkheden, stimulans, begeleiding en het geven van complimenten maakt dat een huisgenoot grote stappen maakt in het afvalproces."

"Het is fijn om te werken in een team waar we elkaar respecteren, waarderen en samen lachen. Dit zorgt voor een fijne relaxte sfeer. "

"Mijn succes van dit afgelopen jaar is dat ik met open armen ben ontvangen binnen het team waardoor ik me snel vertrouwd en op me plekje voelde."

4 Externe visitatie

Op 6 april 2023 vond op zorgboerderij de Witte Hoeve de wederzijdse visitatie plaats over de concept jaarverslagen 2022 van beide zorgboerderijen. Vanuit zorgboerderij de Witte Hoeve waren Frida, Nout en Richelle aanwezig, vanuit zorgboerderij de Wattering Jip, Femke en Erika.

Het jaarverslag van de Witte Hoeve was dit jaar iets korter omdat het een overgangsjaar betrof. We bespraken dat het sowieso niet meevalt om een kort en beknopt jaarverslag te maken. Dat het toch goed is om de algemene informatie van de zorgboerderij een plekje in het jaarverslag te blijven geven voor die mensen die voor het eerst een jaarverslag lezen.

Het jaarverslag van de Wattering was voor het eerst samen geschreven met het team. Het is dan ook een heel ander jaarverslag geworden. Diverser en prettiger leesbaar. De Wattering heeft ervoor gekozen om niet te werken met een overgangsjaar.

We hebben beide incidentenregistraties geëvalueerd. De bundeling van gegevens zelf zegt niet zoveel, veeleer gaat het erom hoe je incidenten kunt voorkomen. We bespraken vooral de 'gedrag's-incidenten. Hoe voorkom je gedragsproblemen? Niet alles is te voorkomen, soms lukt het gewoon niet goed door onvoorziene omstandigheden of problemen die spelen buiten de zorgboerderij om. Waar het vooral om draait zijn de inzet van vaste zorgmedewerkers die de cliënten kennen, een vaste structuur in de dag, zo weinig mogelijk 'lege' (niet ingevulde) tijd en lekker fysiek bezig zijn buiten en bij de dieren. En voldoende rust, aandacht en tijd kunnen geven. Gelukkig is dat op beide boerderijen mogelijk. We spreken onze zorgen uit over de toekomst, wanneer er wellicht minder zorgpersoneel beschikbaar is.

De kennis van de zorgmedewerkers is ook een belangrijke voorwaarde voor goede zorg. We bespreken de mogelijkheid om gezamenlijk scholingsmodules aan te bieden aan beide teams en hierin samen te gaan werken. Ook als een extra input voor de teams. De doelgroepen op beide zorgboerderijen zijn namelijk heel verschillend.

Verder is er informatie uitgewisseld over de ervaringsmeting voor cliënten en zorgmedewerkers, over de risico inventarisatie en over het dagelijks rapporteren

Het bezoek werd afgesloten met een inspirerende rondleiding op de Witte Hoeve voor Jip en Femke van de Wattering.

Van de RVT

Als Raad van Toezicht zien we met liefdevolle aandacht toe op de missie van Erika en Jan om met de Wetering de wereld een stukje beter te maken. Ook wij zijn toegewijd aan hun missie.

2022 was het eerste volle jaar van de Raad van Toezicht in de nieuwe samenstelling: Juliette Vaal, Astrid Brinkhoff en ik. Dat nadat Johan Visser, Jan de Koning en Ewout Bomers in het najaar van 2021 afscheid van de RvT hebben moeten nemen. Vooral omdat hun wettelijke zittingstermijn erop zat. De mijne nog niet, vandaar dat ik als oudgediende de meest voor de hand liggende kandidaat was om de voorzittershamer in de hand te drukken. Gedrieën blijken we met onze overlappende ervaring op het gebied van kwaliteit, financiën, het gemeentelijk domein en leren, ontwikkelen en veranderen goed toegerust voor het hele toezichtpalet.

We zijn in 2022 vier keer bij elkaar gekomen voor overleg. Dat doen we aan de hand van een jaaragenda waarop wettelijk te behandelen onderwerpen staan voor raden van toezicht. Die jaaragenda hebben we aangevuld met een aantal eigen agendapunten, zoals het periodiek evalueren van ons eigen functioneren. En uiteraard brengen Erika en Jan in iedere vergadering agendapunten in die met het functioneren van de Wetering te maken hebben. Eigenlijk is steeds de onderliggende vraag: doen we de goede dingen en doen we de dingen goed? En dat bespreken we in alle openheid.

Wat we als RvT ook steeds doen is samen uitzoomen: het grote plaatje van de Wetering bekijken. Zijn we nog op de goede weg als Wetering-gemeenschap en zijn we goed op weg? Wat kan anders/beter? Het zijn ook de vragen die Erika en Jan zich dagelijks stellen. Dan gaat het terloops tussen de bedrijven door. Als RvT nemen we er samen wat meer tijd voor; we kijken over de bedrijven heen, in samenhang. Hoewel we feitelijk alleen over toezicht voor Stichting De Wetering gaan en niet over de Werkbedrijven. Maar ze vormen natuurlijk een onlosmakelijk geheel. En vooral: een leefwereld. En die staat voor ons centraal. Veel meer dan de regels en systemen. Die vormen de randvoorwaardelijke sfeer voor goede zorg. Die randvoorwaarden mogen die goede zorg vooral niet in de weg staan. Sterker nog: ze moeten goede zorg mogelijk maken. Dat zijn de beste randvoorwaarden. Daar dragen we aan bij als RvT.

Anne Pastors

Namens de Raad van Toezicht

Vooruitblik....naar 2023

In 2022 kwam het team met het verzoek om de teamvergaderingen te laten leiden door een onafhankelijke voorzitter om dat wat "schuurde" tussen het team en leidinggevenden gemakkelijker bespreekbaar te maken. Hierop heeft onze voorzitter Anne van de raad van toezicht enkele teamvergaderingen geleid. Het heeft een goede uitwerking gehad; de communicatie 'stroomt' weer, er is meer openheid gekomen en dat wat "schuurde" is uitgesproken. Daarnaast is de focus verlegd naar het zien van elkaars kwaliteiten.

We zijn ons allemaal meer bewust geworden hoe belangrijk de onderlinge samenwerking in het team is voor een goede kwaliteit van zorg. Daarom borduren we in 2023 verder op dat wat in 2022 in de teamvergaderingen is gedaan.

- Een goede samenwerking op basis van vertrouwen door reflectie, open communicatie, bewustwording, afstemming, persoons- en teamontwikkeling.
- Het overdragen en meedragen van taken en verantwoordelijkheden door het team met het oog op de ontwikkeling en de toekomst van de Wetering.
- Verdieping op de visie/missie van de Wetering (waarom doen we de dingen zoals we ze doen)
- Samen verder bekwamen in het Berenbordvolgsysteem.
- Implementatie ONS: nieuw elektronisch cliëntendossier
- Tweede seizoen voor het verbouwen eigen groenten en fruit. Leren gebruik te maken van de tunnelkas en onszelf bekwamen in het koken met seizoensproducten uit de moestuin.